

Et stærkt værn mod terror

12 nye tiltag mod terror

Et stærkt værn mod terror

12 nye tiltag mod terror

Et stærkt værn mod terror

Vi lever i en verden, hvor voldelige kræfter vil angribe vores demokrati og vores frihed. Det så vi ved terrorangrebet i Paris i januar 2015 og ved angrebet i København sidste weekend.

Regeringen vil til enhver tid forsvare Danmark og sikre borgernes tryghed. Vi vil beskytte vores samfund og værdier.

Derfor skal de myndigheder, som står vagt om vores sikkerhed, have de redskaber og ressourcer, der er nødvendige.

Gennem en årrække har Danmark – ligesom flere andre vestlige lande – stået over for en stigende terrortrussel. Danmarks efterretningstjenester, politi og øvrige myndigheder har i de senere år afværget flere konkrete terrorangreb i Danmark – ikke mindst på grund af et effektivt samarbejde med udenlandske efterretningstjenester. Som et lille land, der er udsat for en alvorlig terrortrussel, er vi i høj grad afhængige af et tæt og tillidsfuldt samarbejde med andre lande.

De danske myndigheder har gjort det godt. De har stået på et robust værn mod terror. Det værn eksisterer, fordi der gennem mange år har været bred politisk vilje til at stille de nødvendige ressourcer og redskaber til rådighed. Der er siden terrorangrebet i USA i 2001 iværksat en række initiativer for at styrke både den brede forebyggende indsats og den konkrete operative indsats. Det er sket ved bl.a. anti-terror-pakkerne fra 2002 og 2006.

Vi har også ydet en forebyggende og diplomatisk indsats ude i verden. Og vi har en forebyggende indsats over for radikaliserings af unge her i landet – senest udbygget ved en bred politisk aftale i januar 2015.

Men nye udfordringer kræver nye redskaber. Regeringen vil derfor udbygge og styrke Danmarks værn mod terror.

I umiddelbar forlængelse af terrorangrebene i Paris iværksatte regeringen et gennemsyn af de redskaber, som danske myndigheder råder over. Politiets Efterretningstjeneste, Forsvarets Efterretningstjeneste og andre myndigheder har vurderet, hvilke redskaber og ressourcer der er behov for i forhold til udviklingen i terrortruslen mod Danmark.

På den baggrund foreslår regeringen nu 12 nye tiltag, der bygger ovenpå den indsats mod terror, der allerede finder sted i dag. Der er tale om initiativer, som de relevante danske myndigheder har peget på.

Regeringen vil med disse tiltag sikre, at myndighederne har de rette redskaber og ressourcer.

Vi vil målrette 970 mio. kr. over de næste 4 år til at styrke det danske værn mod terror. Og vi vil fremsætte de nødvendige forslag til ny lovgivning.

Samtidigt er det afgørende løbende at se på, om der er noget, der kan gøres bedre. Politiet er i øjeblikket i gang med efterforskningen af angrebene i København og afklaringen af hele forløbet. I forlængelse af angrebene vil myndighederne helt rutinemæssigt samle op på erfaringerne. Hvis denne erfaringsopsamling viser, at myndigheder kan lære noget og gøre det endnu bedre, vil de selvfølgelig gøre det. Hvis opsamlingen viser, at der er behov for yderligere

politiske tiltag, vil regeringen tage initiativ dertil. Det kan f.eks. være registrering af overvågningskameraer.

I kampen mod terror kan vi aldrig gardere os 100 pct. Det vil ikke være muligt, uanset hvad vi gør. Der vil altid være en risiko for, at det lykkes en fanatisk person at gennemføre et angreb.

Men vi skal styrke vores indsats mod terror, så den matcher den trussel, vi står overfor. Vi skal forebygge, at terror sker. Og vi skal have et effektivt beredskab, hvis det sker.

Vi skal forsvare vores land og vores værdier. Så vi kan leve et frit og trygt liv.

Vi skal ikke opgive vores åbne danske samfund.

12 nye tiltag mod terror

Bedre redskaber til politiets og Politiets Efterretningstjenestes indsats mod terror i Danmark

1. 200 mio.kr. til udbygning af politiets og PET's beredskabs- og overvågningsindsats.
2. 150 mio. kr. til øget it- og analysekapacitet.
3. Udvidelse af livvagtsstyrken.
4. Adgang til relevante oplysninger om flypassagerer.
5. Undersøgelse af mulig registrering af brugere af taletidskort.

Bedre redskaber til Forsvarets Efterretningstjenestes indsats over for terror rettet mod Danmark

6. 415 mio. kr. til indhentning og analyse af oplysninger om terrortrusler fra udlandet.
7. Styrket indsats mod danske ekstremister i udlandet.

Styrkelse af beredskabet til indsats ved en terrorhændelse

8. Udvidelse af aktionsstyrken i PET.
9. Forstærket nationalt døgnberedskab under Rigspolitiet.

Forebygge radikaliserings i fængslerne

10. Nye initiativer til forebyggelse af radikaliserings i fængslerne.

Øget dansk bidrag til internationalt samarbejde om terrorbekæmpelse

11. Styrkelse af den forebyggende indsats i bl.a. Mellemøsten og Nordafrika.

Gennemgang af den danske terrorbekæmpelse

12. Et udvalg skal gennemgå den danske terrorbekæmpelse.

Regeringen vil målrette i alt 970 mio. kr. over de næste 4 år til de nye tiltag.

Terrortruslen mod Danmark har ændret karakter

Siden tegningesagen i 2006 har terrortruslen mod Danmark været stigende. Center for Terroranalyse vurderer, at terrortruslen mod Danmark er alvorlig. Det vil sige, at der i Danmark og i udlandet er personer, der har intention om og kapacitet til at udføre terrorangreb i Danmark.

Trusselniveauet har således været højt i en årrække. Men truslen har i perioden ændret karakter.

For det første udgør konflikten i Syrien og Irak nu en væsentlig faktor i trusselsbilledet. Mindst 110 personer er eller har været udrejst fra Danmark. Ca. halvdelen befinder sig nu igen i Danmark. Konfliktområdet tiltrækker fortsat både nye rejsende og personer, der tidligere har været udrejst. De personer, der udrejser, tilslutter sig nu i altovervejende grad den ekstremistiske organisation ISIL.

De såkaldte udenlandske krigere (eller "foreign fighters") har ofte været i militante træningslejre og deltaget i kamphandlinger. I nogle tilfælde har det yderligere radikaliseret dem og givet dem færdigheder og en parathed til vold, der sætter dem i stand til at gennemføre terrorangreb i Danmark. Det kan være terrorangreb, der kan iværksættes med kort planlægningshorisont og med lettilgængelige midler, enten på eget initiativ eller efter instruktion fra grupper i udlandet.

For det andet oplever vi stadig mere aggressiv propaganda på de sociale medier fra militante ekstremistiske grupper. Vi har desværre set, hvordan denne propaganda kan inspirere personer til at udføre simple soloangreb med lettilgængelige våben. Det har der været eksempler på i Storbritannien i maj 2013, i Canada i oktober 2014 og i Australien i december 2014.

Terroraktioner, som udføres af sådanne "solo-terrorister" rejser nogle særlige udfordringer, da deres planlægning af terroraktioner ikke efterlader sig mange spor. Det gør det vanskeligere for efterretningstjenesterne at opdage den konkrete terrortrussel.

Herudover udvikler terroristerne løbende deres metoder bl.a. for at undgå, at kommunikation opfanges af efterretningstjenesterne. Der bruges nye teknologiske kommunikationsformer, og kommunikationen er i stigende grad krypteret. Det udgør en voksende udfordring i forhold til at opspore planlægningen af terrorangreb og forhindre, at de gennemføres.

Nye udfordringer kræver nye redskaber: 12 nye tiltag

Når terroristerne finder nye veje, må vi også udvikle vores indsats for at beskytte Danmark.

Regeringen fremlægger derfor 12 nye konkrete tiltag, som skal udbygge vores værn mod terror. De er målrettet udviklingen i trusselsbilledet, herunder særligt truslen fra radikaliserede enkeltpersoner og fra de danske udenlandske krigere. Indsatsen forstærkes endvidere i forhold til terroristernes brug af nye kommunikationsformer.

Hovedvægten i tiltagene er på den operative del af kampen mod terror. Den forebyggende indsats er netop blevet styrket ved en bred politisk aftale om regeringens handlingsplan mod radikaliserings.

Regeringen vil målrette 970 mio. kr. over de næste 4 år 2015-2018 til den styrkede indsats og vil fremsætte ny lovgivning for at give myndighederne de rette redskaber.

I forlængelse af de konkrete tiltag, som regeringen vil sætte i værk her og nu, vil vi også se på den samlede terrorindsats på længere sigt.

Regeringen vil nedsætte et særligt udvalg, som skal vurdere Danmarks samlede indsats for terrorbekæmpelse for at sikre et fortsat robust og effektivt værn med respekt for retssikkerheden og den personlige frihed.

Bedre redskaber til politiets og PET's indsats mod terror i Danmark

1. 200 mio. kr. til udbygning af politiets og PET's beredskabs- og overvågningsindsats

Regeringen vil afsætte 200 mio.kr. i 2015-2018 til politiets og PET's beredskab og overvågning af kriminelle miljøer og enkeltpersoner, og til PET's kapacitet til at analysere og bearbejde indhentede efterretninger og følge udviklingen i det generelle trusselsbillede.

Flere og flere enkeltpersoner opnår kapacitet og vilje til at begå terrorangreb. Samtidig udvikler det generelle trusselsbillede sig. Det udfordrer politiets og PET's overvågningskapacitet.

Regeringen vil derfor afsætte yderligere ressourcer til bl.a. at styrke beredskabet i de politikredse, der særligt bliver belastet, og til operative overvågningsopgaver i PET. Der afsættes 50 mio. kr. årligt fra 2015 og frem.

2. 150 mio. kr. til øget it- og analysekapacitet

Regeringen vil samlet afsætte ca. 150 mio. kr. i perioden 2015-2018 til øget it og analysekapacitet hos PET og politiet.

Regeringen vil afsætte ressourcer til anskaffelse af et nyt og avanceret it-system. Det skal give politiet og PET en fælles analyseplatform, så de bedre kan udnytte de betydelige datamængder, der bl.a. målrettet kan anvendes til at imødegå terrortrusler og -angreb.

Regeringen vil herudover afsætte midler til ansættelse af yderligere personale til strategisk, operativ og taktisk analyse og bearbejdning af data. Det vil give nye muligheder for at arbejde mere proaktivt, effektivt og integreret med efterforskning, monitorering, analyse og afværgelse af terrorangreb. Det vil styrke arbejdet med analyser af sociale netværk. Dette vil f.eks. kunne medvirke til at identificere danske udenlandske krigere og andre militante ekstremister.

Regeringen vil også afsætte ressourcer, så politiet og PET via ny it-teknologi hurtigere kan opdage truende eller mistænkelig adfærd på bl.a. sociale medier. Det skal være med til at afsløre potentielle gerningsmænd på baggrund af facebook-opdateringer mv.

Endelig skal der etableres et system, som kan modtage, analysere og anvende digitale spor i form af bl.a. videoer og fotos fra borgere og overvågningskameraer. Det er centralt for at få målrettet efterforskningen – f.eks. gennem hurtig identifikation af gerningsmændene.

Det er politiets og PET's vurdering, at disse nye it- og analyseredskaber vil betyde en væsentlig styrkelse af mulighederne for at kunne identificere og lokalisere potentielle gerningsmænd, inden et terrorangreb eller andre meget alvorlige forbrydelser bliver begået.

3. Udvidelse af livvagtsstyrken

Regeringen vil udvide livvagtsstyrken over en 2-årig periode.

PET forventer i lyset af det nuværende trusselsbillede, at der vil være et øget behov for personbeskyttelse.

Udvidelsen vil sikre, at PET fortsat kan varetage et højt beskyttelsesniveau for personer med behov for særlig beskyttelse.

Samlet vil der blive afsat ca. 55 mio. kr. i 2016-2018 til udvidelsen af livvagtsstyrken.

4. Adgang til relevante oplysninger om flypassagerer

Regeringen vil sikre, at PET får adgang til relevante oplysninger, som flyselskaberne har om deres passagerer. Det vil styrke PET's overvågning af, om personer med mulig tilknytning til terrorvirksomhed er på vej til og fra Danmark. Det vil gøre deres forebyggende og efterforskningsmæssige indsats mod terrorisme mere effektiv.

Parallelt hermed igangsættes et arbejde, der skal lede frem mod etablering af et egentligt nationalt system for luftfartsselskabernes passagerlisteoplysninger (PNR-system). Dette skal i videst muligt omfang flugte med det forventede kommende europæiske PNR-system.

Regeringen vil også arbejde aktivt for at få vedtaget direktivforslaget om oprettelse af et europæisk PNR-system, som vedrører medlemsstaternes indsamling og udveksling af PNR-oplysninger med henblik på at bekæmpe terrorisme og grov kriminalitet.

Direktivforslaget er omfattet af det danske retsforbehold. En eventuel gennemførelse af direktivforslaget vil derfor ikke være bindende for eller finde anvendelse i Danmark. Oprettelse af et europæisk PNR-system vurderes ikke desto mindre væsentlig for at kunne styrke indsatsen mod terrorisme i Europa. Og det understreger vigtigheden af at få omdannet det nuværende retsforbehold til en tilvalgsordning, så Danmark selv kan bestemme, hvad vi vil være med i.

5. Undersøgelse af mulig registrering af brugere af taletidskort

Regeringen vil undersøge, om der kan tilrettelægges en ordning med registrering af brugere af taletidskort, så politiet og PET får umiddelbar adgang til oplysninger om, hvem taletidskort tilhører.

I dag bruger mange organiserede kriminelle taletidskort, der kan købes i f.eks. kiosker, i stedet for et mobilabonnement for på denne måde at forblive anonyme. Med en registreringsordning vil politiet og PET få umiddelbar adgang til oplysninger om, hvem et taletidskort tilhører – på samme måde som de i dag har adgang til oplysninger om, hvem et telefonabonnement tilhører.

Bedre redskaber til FE's indsats over for terror rettet mod Danmark

6. 415 mio. kr. til indhentning og analyse af oplysninger om terrortrusler fra udlandet

Regeringen vil afsætte 415 mio. kr. over de næste 4 år (2015-2018) til en styrkelse af FE's kapacitet til at indhente og analysere oplysninger om terrorplanlægning og –aktiviteter i udlandet. Styrkelsen af FE's terrorindsats skal både rettes mod allerede kendte terrortrusler og opdagelse af nye trusler.

For det første skal FE's elektroniske indhentning af oplysninger styrkes. Terrorister er i dag langt mere sikkerhedsbevidste end tidligere. De krypterer i stigende grad deres kommunikation. De anvender desuden langt flere forskellige former for kommunikation. Og hovedparten af den terrorrelaterede kommunikation foregår på fremmedsprog. En styrkelse af FE's indhentning på terrorområdet kræver derfor en udvidelse af de nuværende kapaciteter til at indhente terroristers kommunikation samt investering i og udvikling af ny teknologi, f.eks. til indhentning mod satellitkommunikation og computernetværk. Hertil kommer øget kapacitet til dekryptering og oversættelser.

For det andet skal FE's fysiske indhentning af oplysninger fra personkilder styrkes. Det vil bidrage væsentligt til at imødegå terroristernes øgede sikkerhedsbevidsthed, hvor elektronisk kommunikation enten krypteres, begrænses eller helt undgås.

For det tredje skal den øgede elektroniske og fysiske indhentning suppleres med øget kapacitet hos FE til databehandling og terroranalyse på følgende områder:

Som led i beskyttelsen af Danmark mod cyberterror skal Center for Cybersikkerhed tilføres flere personaleressourcer for at kunne styrke rådgivningen af private og offentlige virksomheder om sårbarheder i industrielle styresystemer.

Et endnu tættere internationalt samarbejde med efterretningstjenester i andre lande er afgørende for at imødegå den alvorlige terrortrussel. Der skal ske en yderligere styrkelse af FE's samarbejde med efterretningstjenester i andre lande, særligt hvad angår udrejste krigere til konflikterne i Syrien og Irak.

PET's og FE's i forvejen tætte samarbejde skal også styrkes endnu mere, bl.a. gennem en fælles it-plattform, der skal lette muligheden for dataudveksling inden for de gældende regler.

7. Styrket indsats mod danske ekstremister i udlandet

Regeringen vil styrke efterretningstjenesternes indsats over for trusler fra danske udenlandske krigere ("foreign fighters") gennem en styrkelse af FE's indsats.

Regeringen vil ved en lovændring give FE mulighed for at indhente oplysninger om danske udenlandske krigere, når de opholder sig i udlandet. FE skal kunne følge en ekstremist, der tager fra Danmark til f.eks. Syrien eller Irak for at deltage i kamphandlinger, når der er grund til at antage, at den pågældende person har til hensigt at deltage i aktiviteter, der kan indebære eller forøge en trussel mod Danmark, danske interesser eller andre landes sikkerhed.

FE har i dag ikke lovhjemmel til at foretage en målrettet indhentning mod danske udenlandske krigere, der opholder sig i udlandet. Det er problematisk, fordi disse personer kan udgøre en betydelig trussel mod Danmarks sikkerhed eller danske interesser. Regeringen vil derfor søge Folketingets opbakning til at styrke FE's muligheder for at indhente oplysninger om danske ekstremister i udlandet.

Det vil være et meget væsentligt skridt i retning af at imødegå eventuelle trusler fra danske udenlandske krigere. En sådan styrkelse af FE's indsats vil samtidig være et centralt bidrag til PET's arbejde med at vurdere, opdage og forfølge terrortrusler mod Danmark og danske interesser.

FE er som udenrigsefterretningstjeneste i dag ikke omfattet af et krav om retskendelse. Det vil ikke blive ændret med den nye lovhjemmel. Regeringen foreslår, at den nye hjemmel bliver omfattet af den for nyligt styrkede uafhængige kontrol, som Tilsynet med Efterretningstjenesterne udfører i forhold til FE, og at tilsynet løbende orienteres om FE's anvendelse af hjemlen.

Styrkelse af beredskabet til indsats ved en eventuel terrorhændelse

8. Udvidelse af aktionsstyrken i PET

Regeringen vil styrke PET's særlige beredskab – den såkaldte aktionsstyrke – med 30 mand. Det skal ske gradvis over en 3-årig periode.

En udvidelse af aktionsstyrken vil gøre beredskabet bedre i stand til at varetage sine opgaver, hvis vi her i Danmark kommer ud for et længerevarende terrorangreb eller flere angreb på én gang, sådan som det skete i Paris den 7. januar 2015.

Der afsættes ca. 53 mio. kr. i 2016-2018 til en udvidelse af aktionsstyrken.

9. Forstærket nationalt døgnberedskab under Rigspolitiet

Regeringen vil styrke Rigspolitiets nationale døgnberedskab for at sikre bedre koordinering og understøttelse af politikredsenes indsats på tværs af Danmark i tilfælde af et større terrorangreb. Der skal afsættes 36 mio. kr. over de næste 4 år til at styrke det nationale døgnberedskab.

Rigspolitiet har i dag et døgnbetjent nationalt vagt- og kommunikationscenter, der varetager opgaver i forbindelse med det internationale politisamarbejde samt varsling og kommunikation om hændelser, der har national relevans. Centrets daglige bemanning, kompetencer og arbejdsrutiner har hidtil især været tilrettelagt for døgnnet rundt at kunne håndtere kommunikationen i forbindelse med det internationale politisamarbejde.

Det skal bl.a. sikre, at der på alle tider af døgnnet vil være særligt beredskabsuddannet personale på vagt. Rigspolitiet vurderer, at et forstærket nationalt døgnberedskab effektivt vil kunne overvåge og understøtte politiindsatsen på landsplan ved større hændelser som f.eks. et terrorangreb.

Forebygge radikaliserings i fængslerne

10. Nye initiativer til forebyggelse af radikaliserings i fængslerne

Regeringen vil iværksætte en evaluering af indsatsen mod radikaliserings og ekstremisme i fængsler. På baggrund af evalueringen vil regeringen iværksætte nye initiativer, der skal modvirke, at indsatte bliver radikaliseret eller på anden vis inspireret til ekstremisme i fængsler og arresthuse. Det skal ikke være muligt for indsatte, der har radikaliserede holdninger, at påvirke andre i fængslet. Der skal være nultolerance over for ekstremisme. Nye initiativer, der skal styrke indsatsen yderligere, kan for eksempel være øget adskillelse og modvirkning af subkulturer.

Kriminalforsorgen har allerede mulighed for en række indgreb over for indsatte i fængsler for at sikre orden og sikkerhed. Efter en konkret vurdering kan sådanne indgreb iværksættes over for indsatte for at modvirke radikaliseret adfærd og dermed opretholde den nødvendige orden og sikkerhed. Det gælder bl.a. overførsel til anden afdeling eller et andet fængsel for at hindre kontakt til bestemte indsatte eller sikre anbringelse i et regi, som passer til den udviste adfærd. Andre indgreb kan være udelukkelse fra fællesskab med øvrige indsatte (isolations), nægtelse af besøg af en bestemt person, krav om overvåget besøg og brevkontrol.

Ressourcepersoner fra alle institutioner i kriminalforsorgen er undervist i at identificere bekymringstegn på radikaliserings eller ekstremistisk adfærd, og der indberettes herom til centralt hold. Kriminalforsorgen fører desuden tilsyn med religiøse forkyndere i fængslerne med henblik på, at de ikke medvirker til radikaliserings af indsatte.

Som led i den politiske aftale fra januar 2015 om styrkelse af den forebyggende indsats mod radikaliserings og ekstremisme blev der også afsat midler til at styrke kriminalforsorgens forebyggende indsats i landets fængsler. Med aftalen er der bl.a. afsat midler til at uddanne personale, styrke kriminalforsorgens exitindsats og videreudvikle en særlig mentorordning, som særligt er målrettet indsatte, der er sigtet eller dømt for terror, eller som vurderes at være sårbare over for radikaliserings.

Det er samtidig væsentligt at sikre, at der i forbindelse med udslusning af indsatte sker den nødvendige koordinering mellem kriminalforsorgen og landets kommuner. Det styrkede samarbejde skal sikre, at der følges op med de nødvendige tiltag til at forebygge radikalisering og ekstremisme.

Øget dansk bidrag til internationalt samarbejde om terrorbekæmpelse

11. Styrkelse af den forebyggende indsats i bl.a. Mellemøsten og Nordafrika

ISIL's fremdrift i Syrien og Irak har betydet en stigende terrortrussel navnlig i Mellemøsten og Nordafrika, men også med direkte effekt på Europa og Danmark. En effektiv indsats mod terror i Danmark kræver derfor også et aktivt internationalt engagement.

Regeringen vil styrke indsatsen på følgende tre områder:

Regeringen vil opjustere de forebyggende indsatser mod radikalisering og vold i Mellemøsten og Nordafrika. For eksempel med initiativer til en dialog mellem religioner, fri og uafhængig presse, vækst og jobskabelse og reformer af retssystemer. I den forbindelse tilføres Det Arabiske Initiativ 40 mio. kr. over en 3-årig periode.

Danmark vil arrangere et internationalt møde på ministerniveau om forebyggelse af terrorisme og ekstremisme. Desuden styrkes indsatsen på de danske repræsentationer i Nairobi, Washington, Bruxelles og New York i forhold til den internationale og regionale indsats for terrorbekæmpelse.

Regeringen vil opprioritere dækningen af Nordafrika, så vi bedre kan følge den politiske og sikkerhedsmæssige udvikling i området. Bl.a. i Libyen er udviklingen kaotisk, og landet er et arnested for terrorisme og kriminalitet.

Gennemgang af den danske terrorbekæmpelse

12. Et udvalg skal gennemgå den danske terrorbekæmpelse

I forlængelse af de konkrete tiltag, som regeringen vil sætte i værk her og nu, vil vi også se på den samlede terrorindsats på længere sigt.

Regeringen vil nedsætte et særligt udvalg, som skal vurdere Danmarks samlede indsats for terrorbekæmpelse for at sikre et fortsat robust og effektivt værn med respekt for retssikkerheden og den personlige frihed.

Vi ønsker at bevare et Danmark, hvor borgerne har stor frihed, og hvor retssikkerheden vægtes højt. Det Danmark skal vi værne om. Vi må ikke lade os kue til at forrykke den balance, som vi synes, er rigtig. Vi må ikke give køb på den frihed, som vi vil forsvare.

Udvalget skal have følgende hovedopgaver:

- En gennemgang af de danske myndigheders nuværende indsats og beredskab med hensyn til at bekæmpe terror, herunder beskrive de lovgivningsmæssige og admini-

strative virkemidler, som politiet blev tildelt i forbindelse med bl.a. terrorkpakke I og II.

- En vurdering af, om den eksisterende indsats samlet set fortsat udgør et tilstrækkeligt effektivt og robust værn mod terror, eller om der er behov for andre eller nye elementer i den eksisterende terrorbekæmpelse.
- En vurdering af de retssikkerhedsmæssige aspekter af elementerne i den danske indsats.
- En vurdering af, om den hidtidige ressourceanvendelse står mål med indsatsen på området samt resultatet heraf.

Udvalget kan i forlængelse heraf komme med forslag til nye, konkrete initiativer, herunder forslag til ny regulering. Hvis udvalget vurderer, at der er dele af terrorbekæmpelsen, der kan tilrettelægges mere effektivt, kan udvalget komme med anbefalinger herom. Udvalget skal i givet fald forholde sig til de retssikkerhedsmæssige og økonomiske aspekter af de foreslåede initiativer. Udvalget kan også komme med forslag til, hvordan Danmark kan bidrage til yderligere at styrke det internationale samarbejde mod terrorisme og voldelig ekstremisme.

Udvalget skal sammensættes med repræsentanter for Justitsministeriet (formand), Forsvarsministeriet og Udenrigsministeriet. Endvidere udpeges to repræsentanter efter indstilling fra henholdsvis Østre og Vestre Landsret og Advokatrådet, samt en professor i strafferet og et særligt sagkyndigt medlem med internationalt kendskab til terrorisme og terrorbekæmpelse.

Udvalget skal efter behov kunne indhente udtalelser og afholde møder med myndigheder, foreninger og organisationer, der ikke er repræsenteret i udvalget, og også inddrage eksperter fra udenlandske efterretningstjenester.

Udvalget skal afslutte sit arbejde i foråret 2016.

Andre regeringstiltag mod radikalisering og udenlandske krigere

De 12 nye tiltag supplerer og bygger videre på et allerede robust værn mod terror, herunder regeringens seneste tiltag i forhold til forebyggelse af radikalisering og ekstremisme samt den særlige indsats mod udenlandske krigere.

Forebyggelse af radikalisering og ekstremisme

Tidlig forebyggelse er en central del af indsatsen mod ekstremisme og radikalisering, der kan udvikle sig til terrorisme. Vi forebygger terrorisme i Danmark ved at bekæmpe radikalisering og forhindre rekruttering til ekstremistiske miljøer. Vi sikrer et stærkt samarbejde mellem myndighederne, forældrene og civilsamfundet, så vi kan hjælpe unge med at komme ud af miljøerne og undgå, at de rejser til Syrien eller Irak for at kæmpe. Det er vigtigt at bryde fødekæden til de ekstremistiske miljøer.

Med den politiske aftale i januar 2015 om udmøntning af 60,9 mio. kr. har regeringen sammen med en række af Folketingets partier iværksat en væsentlig styrkelse af den forebyggende indsats mod radikalisering og ekstremisme, herunder en række af tiltagene i regeringens handlingsplan fra september 2014, jf. bilag 2.

Styrket forebyggende indsats

For at styrke den forebyggende indsats i Danmark fremlagde regeringen i september 2014 sin handlingsplan om forebyggelse af radikalisering og ekstremisme, jf. bilag 2. Som opfølgning herpå har regeringen sammen med Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti i januar 2015 indgået en aftale om at udmønte 60,9 mio. kr. til aktiviteter, der væsentligt vil styrke forebyggelsesindsatsen.

Aftalen indebærer, at der igangsættes ti konkrete initiativer fra regeringens handlingsplan inden for indsatsområderne 1) styrkelse af de lokale myndigheders indsats, 2) nye værktøjer til forebyggelse og exit samt 3) mobilisering af civilsamfund.

Med aftalen sættes der ind for at undgå, at de unge i første omgang bliver påvirket af ekstremistisk propaganda f.eks. på de sociale medier. Den lokale SSP-konsulent, medarbejderen i det boligsociale område og gymnasielæreren skal rustes til at forstå, hvorfor unge bliver radikaliseret, og understøttes i at kunne gøre noget ved det. I alt forventes det, at 3.000 fagfolk bliver opkvalificeret de næste fire år.

I kommunerne bliver det muligt at hente hjælp hos et landsdækkende mentorkorps, som kan være med til at få den unge på ret køl igen. Og de kommuner, der har særlige udfordringer, kan tilkalde et nationalt udrykningsteam med medarbejdere fra PET og Socialstyrelsen.

Samtidig skal forældrene til unge i fare for at blive radikaliseret inddrages. Der vil i højere grad blive samarbejdet med forældre og pårørende i bl.a. udsatte boligområder, og fremover kan pårørende ringe til en national hotline for at få rådgivning.

Særlig indsats mod udenlandske krigere

De ekstremister, der trods advarsler rejser til Syrien og Irak for at kæmpe sammen med terrorbevægelser, har valgt at kæmpe imod de værdier, som Danmark står for. Det vil ikke ske uden konsekvenser. Regeringen fremsatte derfor i december 2014 et lovforslag om pasinddragelse, udrejseforbud og bortfald af opholdstilladelse for personer, der ønsker at rejse til Syrien for at kæmpe, jf. bilag 3.

Regeringen har også bedt Straffelovrådet om at vurdere, om de nuværende regler i straffeloven giver et tilstrækkeligt værn til at modvirke deltagelse i og hævning til væbnede konflikter. Rådet skal også foreslå eventuelle strafferetlige tiltag, som kan styrke indsatsen over for danskere, der tager til udlandet for at kæmpe.

Endelig er Justitsministeriet ved at undersøge, om – og i givet fald hvordan – man kan udforme en eventuel ordning med restriktioner for indrejse i Syrien og Irak.

Bilag 1

Økonomien i regeringens 12 nye tiltag mod terror

Regeringen vil målrette i alt 971 mio. kr. i perioden 2015-2018 til de 12 nye tiltag på politiets, Forsvarsministeriets og Udenrigsministeriets områder. Udgifterne fordeles med 179 mio. kr. i 2015, 232 mio. kr. i 2016, 280 mio. kr. i 2017 og 280 mio. kr. i 2018, jf. tabel 1.

Tabel 1. Nye tiltag mod terror

Mio. kr. (2015-pl)	2015	2016	2017	2018	I alt 2015-2018
Udgifter på politiets område i alt	80	125	146	146	497
Udbygning af politiets og PET's beredskabs- og overvågningsindsats	50	50	50	50	200
Øget it- og analysekapacitet	21	44	44	44	153
Udvidelse af livvagtsstyrken	-	11	22	22	55
Udvidelse af aktionsstyrken	-	11	21	21	53
Forstærket nationalt døgnberedskab	9	9	9	9	36
Udgifter på Forsvarsministeriets område i alt	55	100	130	130	415
Øget indhentnings- og analysekapacitet	51	93	121	121	386
Styrkelse af det internationale samarbejde og samarbejdet med PET	2	4	6	6	19
Styrket indsats mod cyberterror	1	2	3	3	9
Udgifter på Udenrigsministeriets område i alt	44	7	4	4	59
Styrkelse af Det Arabiske Initiativ (3-årigt tilsagn afgivet i 2015)	40	-	-	-	40
International dialog om terror, sikkerhed og anti-radikalisering mv.	4	7	4	4	19
Udgifter i alt	179	232	280	280	971

Udgifterne på politiets område i 2015 finansieres gennem merbevilling og ved anvendelsen af uforbrugte midler. Politiets samlede økonomiske rammer efter 2015 – inkl. udgifterne til en styrket indsats mod terror – forventes efter vanlig praksis fastlagt i en ny politisk aftale i efteråret 2015 om økonomien på politiets område fra 2016 og frem.

Initiativerne til at styrke terrorindsatsen på Forsvarsministeriets område finansieres af et forventet mindreforbrug på Forsvarsministeriets område i 2015. For så vidt angår 2016-2017 tilvejebringes finansieringen ved anvendelse af et eventuelt mindreforbrug eller ved træk på Forsvarsministeriets reserver. Det vil blive drøftet med forligspartierne.

Der er således tale om finansieringsløsninger, der ikke vil have konsekvenser for Forsvarets opgaveløsning. Finansieringen efter 2017 skal fastlægges som led i en kommende aftale om Forsvaret.

Udgifterne på Udenrigsministeriets område finansieres ved omprioriteringer inden for Udenrigsministeriets eksisterende bevillinger.

Bilag 2

Handlingsplan om forebyggelse af radikaliserings og ekstremisme

Regeringens handlingsplan fra september 2014 indeholder i alt 12 initiativer, der skal forebygge radikaliserings og ekstremisme, fordelt på fire overordnede indsatsområder.

Som opfølgning på handlingsplanen har regeringen sammen med Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti i januar 2015 indgået en aftale om at udmønte 60,9 mio. kr. til aktiviteter, der væsentligt vil styrke forebyggelsesindsatsen. Aftalen indebærer, at der igangsættes ti konkrete initiativer fra handlingsplanen inden for indsatsområderne 1) styrkelse af de lokale myndigheders indsats, 2) nye værktøjer til forebyggelse og exit samt 3) mobilisering af civilsamfund.

Regeringen fremsatte desuden i december 2014 et lovforslag om pasinddragelse, udrejseforbud og bortfald af opholdstilladelse for personer, der ønsker at rejse til Syrien for at kæmpe, jf. bilag 3, ligesom regeringen har bedt Straffelovrådet om at vurdere, om de nuværende regler i straffeloven giver et tilstrækkeligt værn til at modvirke deltagelse i og hvervning til væbnede konflikter.

Derudover forventer regeringen i marts at fremsætte et lovforslag om målrettet rådgivning til voksne, som er i risiko for radikaliserings, eller som ønsker at forlade ekstremistiske miljøer.

Indsatsområde 1 – Styrkelse af de lokale myndigheders indsats

- **Styrket indsats for personer over 18 år**
Servicebogen skal ændres, så kommunernes handlemuligheder for personer over 18 år, der er i risiko for radikaliserings og ønsker at forlade ekstremistiske miljøer, styrkes. Kommunerne får mulighed for at udføre opsøgende arbejde og iværksætte konkrete tiltag over for personer over 18 år, f.eks. i form af mentorordninger.
- **Bedre strategisk samarbejde med lokale myndigheder**
Samarbejdet med de lokale myndigheder skal have et løft de steder, hvor der er særlige udfordringer med ekstremisme og radikaliserings. Det skal ske i form af bedre støtte og rådgivning om lokale forebyggelsesstrategier og handleplaner i både kommuner, politikredse og på uddannelsesinstitutioner.
- **Opkvalificering af fagpersoner**
Lokale fagpersoner skal opkvalificeres, så de er bedre klædt på til de udfordringer, vi står overfor i dag. Det skal ske både i PSP-samarbejdet og i Kriminalforsorgen, men også for medarbejdere inden for en række nye faggrupper med tæt borgerkontakt. Boligsociale medarbejdere, lærere og klubmedarbejdere skal klædes bedre på, så de opdager tegn på radikaliserings og ekstremisme så tidligt som muligt, så der kan igangsættes en forebyggende indsats.

Indsatsområde 2 – Nye værktøjer til forebyggelse og exit

- **Skærpet indsats mod rekruttering til væbnede konflikter**
Indsatsen mod rekruttering til væbnede konflikter i udlandet skærpes med bl.a. forslag til lovændringer, der gør det muligt at inddrage passet fra danske statsborgere, som mistænkes for at ville udrejse for at deltage i en væbnet konflikt. Politiet vil også få mulighed for at udstede et udrejseforbud, som det vil være strafbart at overtræde. Med hensyn til herboende udlændinge vil det kunne få opholdsretlige konsekvenser, hvis de trods en advarsel om at udrejse til en væbnet konflikt. Der etableres et nationalt udrykningshold, som kan rådgive kommuner ved presserende udfordringer med rekruttering til sådanne konflikter.
- **Nyt exit-center**
Der etableres et exit-center for borgere, der har brug for støtte til at forlade ekstremistiske miljøer. Exit-indsatser i regi af PET og Kriminalforsorgen styrkes og udvides, og kommunernes indsats for at hjælpe borgere ud af ekstremistiske miljøer understøttes.

- **Bedre forebyggelsesmetoder**
Vi skal være bedre til at sætte ind med det samme, når der er tegn på ekstremisme og radikalisering. Derfor oprettes et landsdækkende korps af professionelle mentorer, som kommuner kan trække på ved akut behov. Derudover videreudvikles eksisterende metoder til forebyggelse og intervention tidligt i radikaliseringsforløbet, herunder mentorindsatser og ung-til-ung dialog. Indsatsen udvides samtidigt til en bredere kreds af kommuner og aktører.
- **Bekæmpelse af online-radikalisering**
Ekstremistiske grupper bruger i stigende grad internettet til både rekruttering og udbredelse af deres budskaber. For at stoppe den udvikling etableres en monitorering af ekstremistiske miljøers brug af internettet. Forebyggelsen af online-radikalisering styrkes endvidere ved at klæde aktører fra civilsamfundet på til aktivt at kunne stille spørgsmålstegn ved den ekstremistiske propaganda. Samtidigt styrkes indsatsen for at lære børn og unge at få en kritisk tilgang til ekstremistisk propaganda på nettet.

Indsatsområde 3 – Styrket internationalt samarbejde

- **Nyt nordisk ministernetværk**
Der etableres et nordisk ministernetværk om forebyggelse af radikalisering, der supplerer en række andre internationale fora og institutioner på området, herunder videns- og forskningsmiljøer, som Danmark vil styrke samarbejdet med, bl.a. ved afsættelse af midler til forskningsprojekter.
- **Styrket samarbejde med tredjelandene**
Forebyggelsen af terrorisme og voldelig ekstremisme gøres til en kerneprioritet i fremtidige indsatser under Freds- og Stabiliseringsfonden. Danmark vil arbejde for at udbygge konkrete indsatser i tredje lande om forebyggelse af radikalisering og voldelig ekstremisme.

Indsatsområde 4 – Mobilisering af civilsamfund

- **Civilsamfundet skal være en aktiv medspiller**
Vi skal arbejde på at gøre civilsamfundet til en aktiv medspiller i arbejdet med at forebygge radikalisering. Lokale civilsamfundsaktører som foreninger og ressourcpersoner vil derfor blive tilbudt kompetence- og kapacitetsopbygning for at kunne medvirke til at forebygge den negative indflydelse fra ekstremistiske miljøer.
- **Ny national hotline til forældre og pårørende**
Der etableres en national hotline, der kan give hjælp og støtte til forældre og andre pårørende til børn og unge, der frygtes at være i risiko for radikalisering. Samtidigt bliver udvalgte kommunale medarbejdere klædt bedre på til at kunne yde familieorienteret forældrecoaching og til at etablere netværk, hvor pårørende kan få opbakning og støtte.
- **Øget dialog – styrkelse af PET's outreach-indsats**
PET's såkaldte outreach-indsats, hvorigennem der er kontakt til en bred kreds af civilsamfundsaktører, styrkes gennem en udvidet inddragelse af relevante personer og grupper, der kan modvirke og minimere radikalisering.

Bilag 3

Lovforslag om ændring af lov om pasloven, udlændingeloven og retsplejeloven (Styrket indsats mod rekruttering til væbnede konflikter i udlandet mv.)

Som led i udmøntningen af regeringens Handlingsplan om forebyggelse af radikaliserings og ekstremisme (september 2014) fremsatte regeringen i december 2014 lovforslag om ændring af lov om pas til danske statsborgere m.v., udlændingeloven og retsplejeloven (Styrket indsats mod rekruttering til væbnede konflikter i udlandet m.v.). Det overordnede formål med lovforslaget er at styrke indsatsen mod rekruttering til væbnede konflikter i udlandet.

I relation til danske statsborgere vil der med lovforslaget skabes adgang for politiet til midlertidigt at nægte at udstede pas, inddrage et allerede udstedt pas eller meddele et udrejseforbud. Det afgørende er, om der er grund til at antage, at den pågældende har til hensigt i udlandet at deltage i aktiviteter, hvor dette kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden.

Med lovforslaget er der taget højde for Danmarks internationale forpligtelser, bl.a. ved at give mulighed for i særlige tilfælde at tillade udrejse til specifikke rejser samt adgang til prøvelse af afgørelserne.

I relation til herboende udlændinge indebærer lovforslaget, at en opholdstilladelse eller opholdsret vil kunne bortfalde, hvis en udlænding opholder eller har opholdt sig uden for landet, og der er grund til at antage, at udlændingen under opholdet deltager eller har deltaget i aktiviteter, hvor dette kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden. I tilknytning hertil vil udlændingen blive meddelt et indrejseforbud, der som udgangspunkt vil gælde for bestandig.

Der vil være mulighed for at dispensere fra bortfald, hvis udlændingen godtgør, at opholdet har eller har haft et anerkendelsesværdigt formål. Bortfald af en opholdstilladelse eller opholdsret vil kunne påklages efter de almindelige klageregler på udlændingeområdet og dermed være undergivet almindelig fuld prøvelse i henholdsvis Udlændingenævnet og Flygtningenævnet.

Med lovforslaget vil der endvidere blive etableret et lovmæssigt grundlag for at samle visse af politiets sager inden for pasområdet i de såkaldte opgavefællesskaber, ligesom der vil ske en mindre ændring af retsplejeloven.

Under hensyn til karakteren af de foreslåede bestemmelser lægges der op til, at der inden udgangen af 2017 foretages en evaluering af reglerne.

Lovforslaget vil medføre økonomiske konsekvenser for det offentlige i form af bl.a. politiets sagsbehandling af afgørelserne samt eventuel klagesagsbehandling og retssagsbehandling. Udgifterne hertil vil blive afholdt inden for den eksisterende ramme.

Et stærkt værn mod terror

12 nye tiltag mod terror

2014/2015:11

Henvendelse om udgivelsen kan i øvrigt ske til

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 72 26 84 00
jm@jm.dk

Elektronisk publikation

978-87-93214-53-8

Design, omslag

e-Types & e-Types Daily

Web

Publikationen kan hentes på
jm.dk, fmn.dk, um.dk

